

Medicinski fakultet / Visoka medicinska škola / ZDRAVSTVENA NJEGA U HIRURGIJI SA HIRURGIJOM

Uslovjenost drugim predmetima	Nema uslovjenosti za prijavljivanje i slušanje predmeta
Ciljevi izučavanja predmeta	Predmet za cilj ima da pruži studentima znanje iz oblasti hirurgije i zdravstvene njegе hirurških bolesnika.
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof. dr Miodrag Radunović, Doc. dr Veselin Stanišić, Doc. dr Marijana Karišik, Prof. dr Žarko Dašić
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, praktične vježbe, kolokvijumi, konsultacije.
I nedjelja, pred.	Specifičnost hirurških uslova; Antisepsa; Primjena dezinfekcije u hirurgiji; Asepsa; Krvarenje i hemostaza.
I nedjelja, vježbe	Studente upoznati sa principima asepsie i antisepse u hirurgiji, praktično upoznati sa radom autoklava i svih sterilizatora, značaj. Tokom vježbi studente upoznati sa krvarenjem, vrstama i modalitetima hemosteze (sterilizacioni blok, simulaciona sala).
II nedjelja, pred.	Krvne grupe; Transfuzija krvi; Voda, elektroliti i acidobazna ravnoteža; Infuzioni rastvori; Šok; Osnovne dijagnostičke metode; Dopunske dijagnostičke metode.
II nedjelja, vježbe	Studente upoznati sa transfuzijama krvi, komplikacijama, određivanjem krvne grupe i unakrsne reakcije, značaj. Uzroci šoka, terapija, nadoknada volumena, infuzioni rastvori (hirurško odjeljenje, JIL). Kroz upoznavanje sa modalitetima dijagnostike studenti se upoznaju sa praktičnom primjenom osnovnih i dopunskih dijagnostičkih metoda (Radiološki i laboratorijski kabineti)
III nedjelja, pred.	Uloga sestre u operacionoj sali. Uvođenje u anesteziju. Preoperativna priprema bolesnika; Anestezija - opšta inhalaciona anestezija; Reanimacija; Preoperativne komplikacije; Drenaža u hirurgiji; Imobilizacija.
III nedjelja, vježbe	Upoznavanje sa radom u operacionoj Sali. Vrste anestezije, moguće komplikacije, reanimacije. Studente upoznati sa primjenom drenaže u hirurgiji, imobilizacijom i vrstama imobilizacije kod traumatizovanih (operaciona sala, JIL)
IV nedjelja, pred.	Povrede; Mehaničke povrede; Hirurška obrada rane; Termičke povrede; Povrede elektičnom energijom i ionizujućim zračenjem; Povrede hemijskim sredstvima i biološke povrede; Infekcija u hirurgiji; Tumori i hirurško liječenje. Njega bolesnika sa povredama i uloga sestre u obradi rana.
IV nedjelja, vježbe	Upoznavanje studenata sa povredama, vrstama rana i obradi istih uz njihovo aktivno učešće. Liječenje infekcije i tumora, njega, obrada rana (hirurške ambulante, urgentni centar).
V nedjelja, pred.	Digestivna hirurgija; Hirurška oboljenja jednjaka; Hirurška oboljenja želuca i duodenuma; Hirurška oboljenja tankog i debelog crijeva. Njega operisanih bolesnika. Appendicitis. Njega bolesnika sa IBD.
V nedjelja, vježbe	Studente upoznati uz pacijenta sa osnovnim kliničkim manifestacijama oboljenja digestivnog trakta. Uloga sestre, monitoring drenova, katetera, kiseonika i enteralne ishrane (JIL, odjeljenja hirurgije)
VI nedjelja, pred.	Stafilocokne infekcije, karbunculus, furunculus, phlegmona, abscess. Anaerobne infekcije, gasna gangrena, tetanus, TU kože, uopšte o tumorima.
VI nedjelja, vježbe	Studenti stiču osnovna znanja o principima dijagnostike, liječenja i njegе bolesnika sa piogenim i anaerobnim infekcijama (Hirurške ambulante, odjeljenje hirurgije, urgentni centri)
VII nedjelja, pred.	Hirurška oboljenja pankreasa, jetre i slezine. Hirurško oboljenje žučne kese i žučnih vodova i njega operisanih bolesnika. Kolokvijum.
VII nedjelja, vježbe	Praktični dio vježbi uz pacijente operisanih od HPB bolesti. Monitoring istih i praćenje i njega istih (JIL, Hirurško odjeljenje) Kolokvijum.
VIII nedjelja, pred.	Akutni abdomen, peritonitis, krvarenje ileus. Hernije trbušnog zida. Dijagnostika, liječenje i njega operisanih bolesnika.
VIII nedjelja, vježbe	Upoznavanje studenta sa kliničkim manifestacijama sindroma akutnog abdomena. Značaj pravovremene dijagnostike i liječenja. Monitoring (JIL, Hirurško odjeljenje)
IX nedjelja, pred.	Oboljenja štitaste žlijezde, hipofize i nadbubrege. Hirurgija urođenih i stečenih srčanih mana. Stečena oboljenja srca. Dijagnostika, liječenje i zdravstvena njega.
IX nedjelja, vježbe	Uz pacijenta studenti se upoznaju sa oboljenjima i manama srca, hirurgijom štitaste žlijezde i nadbubrežne žlijezde. Značaj monitoringa, njega operisanih (JIL, Hirurško odjeljenje)
X nedjelja, pred.	Hirurgija dojke, opekomine, traheostomija, njega bolesnika.
X nedjelja, vježbe	Njega operisanih sa tumorima dojke, masivnim opekominama, pacijenata sa traheostomiom. Psihološka potpora, toaleta i njega (JIL, Hirurško i ORL odjeljenje)
XI nedjelja, pred.	Ortopedija: povrede karlice, gornjih i donjih ekstremiteta, luxacije, fracture, distorzije - dijagnostika,

	liječenje, njega bolesnika.
XI nedjelja, vježbe	Upoznati studenta sa povredama lokomotornog sistema i kičme. Vrste imobilizacije, antidekubitalni tretman, monitoring i zdravstvena njega
XII nedjelja, pred.	Oboljenje urinarnog sistema, urođene mane, tumori bubrega i bešike. BHP, Carcinom prostatae, dijagnostika, liječenje, njega operisanih bolesnika.
XII nedjelja, vježbe	Uz pacijenta student se upoznaje sa oboljenjim: urođenim stanjima UGT. Akcenat staviti na dijagnostiku BHP i carcinoma prostate, liječenje, njega operisanih. Kateterizacija (Urološko odjeljenje)
XIII nedjelja, pred.	Grudna, kardio i vaskularna hirurgija – hirurška oboljenja vrata; povrede grudnog koša; Hirurško oboljenje zida grudnog koša i pluća; Hirurgija urođenih srčanih mana; Hirurgija stečenih oboljenja srca.
XIII nedjelja, vježbe	Uz pacijenta studenti vrše monitoring drenova, vitalnih parametara, operisanih i traumatizovanih pacijenata sa povredama ili operacijama grudnog koša ili organa, srca, pluća. Preveniranje embolia, DVT, infekcije. Njega
XIV nedjelja, pred.	Oboljenja krvnih sudova, aneurizme arterija, tromboflebitis, duboka venska tromboza, M. Buerger – dijagnostika, liječenje i njega.
XIV nedjelja, vježbe	Upoznavanje studenata uz pacijenta sa čestim oboljenjima krvnih sudova. Prevencija DVT i uloga sestre u njezi i ranoj mobilizaciji bolesnika (Hirurško odjeljenje, kabinet za dopler)
XV nedjelja, pred.	Neurohirurgija; Kraniocerebralne povrede; Maksilofacialna hirurgija; Povrede kičmenog stuba i kičmene moždine; Intrakranijalni tumori, cerebrovaskularne bolesti i infekcije; Diskus hernia; Povrede perifernih nerava.
XV nedjelja, vježbe	Upoznati studenta sa kraniocerebralnim povredama. Uloga sestre u monitoringu, stanje svijesti, infekcije, ispada perifernih nerava. Njega (JIL, hirurško i neurološko odjeljenje).
Obaveze studenta u toku nastave	Obavezno je prisustvo studenata teorijskoj i praktičnoj nastavi.
Konsultacije	
Opterećenje studenta u casovima	U semestru Nastava i završni ispit: $(10,66 \text{ sati}) \times 16 = 170,56 \text{ sati}$ Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): $(10,66 \text{ sati}) \times 2 = 21,32 \text{ sati}$ Ukupno opterećenje za predmet: $8 \times 30 = 240 \text{ sati}$ Struktura opterećenja: 170,56 sati (nastava i završni ispit) + 21,32 sati (priprema) + 48 sati (dopunski rad)
Literatura	Grubor P. Hirurgija i njega hirurških bolesnika. Medicinski fakultet Univerziteta u Banja Luci, 2008. Pajović B, Radunović M. Njega hirurških bolesnika. Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore, Podgorica, 2010.
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Prisustvo teorijskoj nastavi i provjera znanja na vježbama – 20 poena Kolokvijum – 30 poena Završni ispit: praktični i usmeni - 50 poena Formiranje ocjene: prisustvo nastavi + K + završni ispit Ocjena A B C D E Broj poena 90-100 80-89 70-79 60-69 50-59
Posebne naznake za predmet	
Napomena	
Ishodi učenja	Nakon što student položi ovaj ispit, biće u mogućnosti da: 1. planira i sprovodi preoperativnu, perioperativnu i postoperativnu njegu. 2. zna, razumije i učestvuje u planiranju organizacije u operacionoj sali, kao i ulogu sprovodenja njegi u operacionoj sali i tokom opšte anestezije. 3. prepoznae probleme njegi i analizira planiranje njegi za bolesnike oboljele od akutnih i hroničnih oboljenja i opekomina. 4. prepoznae probleme njegi i analizira planiranje njegi za bolesnike oboljele od hirurških problema probavnog, respiratornog, endokrinog i hematološkog sistema. 5. odredi ulogu medicinske sestre kao člana zdravstvenog tima u smislu liječenja i rehabilitacije bolesnika koji su bili podvrgnuti operaciji. 6. definije metode procjene i planira njegu za bolesnike oboljele od hirurških problema kardiovaskularnog, nervnog, mišićno-koštanog, mokraćnog i reproduktivnog sistema, čulnih organa i kožnih problema. 7. planira i sprovodi kroz kritičko razmišljanje, individualnu, standardizovanu njegu u svim slučajevima. 8. zna, razumije i sprovodi njegu hirurških bolesnika 9. procijeni kritička pitanja prevencije komplikacija i njihovo liječenje u okviru procesa sestrinske njegi. 10. uradi plan i program za kontinuitet njegi nakon otpusta iz bolnice.